

tidligere villet eller vil nu lægge nogen egentlig Hindring i Veien for en saadan Yttrings Frihed, thi jeg erkjender, at der er nogen Anledning til at betragte den Slags Emner som ikke liggende helt udenfor det Omraade, paa hvilket man her med Føie maa kunne bevæge sig, men jeg beder dog, at man ikke fjerner sig altfor meget fra den specielt foreliggende Sag, og jeg maatte ogsaa ønske, at man fra begge Sider i Salen holder sig til den Tone, vi pleie at bevare, og ikke bliver skarper end nødvendigt. Det er ikke min Mening med disse Bemærkninger at sigte til nogen Enkelt eller noget Enkelt, men jeg har fundet, at der vel var Anledning for mig til i ren Almindelighed at berøre det.

Madsen: Maa jeg gøre en kort Bemærkning.

Formanden: Det ærede Medlem har Ordet for en kort Bemærkning.

Madsen: Jeg er fuldstændig enig med den høitærede Formand, men jeg tror at have Ret til at sige, at det ikke er mig, der har givet Anledning til, at Debatten har faaet denne Karakter.

J. Bedersen: Jeg skal blot tillade mig et Par enkelte Bemærkninger til det ærede Medlem, der før talte (Madsen). Det ærede Medlem sagde, at man talte saa meget om, hvad der var Grundlovens Mening, og hvad der har været de Mænds Mening, der have vedtaget Grundloven; man holdt sig ikke til Grundlovens Ord, for de passé for det Meste ikke. Jeg vil bede det ærede Medlem om at tænke lidt paa Grundlovens § 49 og se, hvorledes den passer. Jeg tror, at vi kunne blive enige om, at den passer ikke for det ærede Medlem, men derimod ganske godt for os. Naar det ærede Medlem gjorde gjældende, at der ikke staaet et Ord i Grundlovens § 25 om, at det er Forudsætningen for foreløbige Love, at de skulle vinde Anerkjendelse hos Rigsdagen, er det ganske vist, at det staaet ikke i § 25, men jeg tror, at det er den rigtige Fortolkning af denne Grundlovsbestemmelse, den, der bedst træffer Grundlovgiverens Mening, og det ærede Medlem vil næppe bestride, at det var Tanken i Grundlovsbestemmelsen. Jeg skal desuden tilføie, at denne Opfattelse har jeg til Dels lært af det ærede Medlem. Med den ærede Formands Samtykke skal jeg tillade mig at oplæse et Par Linier. Naar det ærede Medlem siger, at det ligger udenfor Grundloven, saa har det ikke altid

været det ærede Medlems Standpunkt, medmindre ogsaa han tidligere har været udenfor Grundloven. Det ærede Medlem siger nemlig om foreløbige Loves Forelæggelse: „Tanken i den nævnte Forskrift er, som Hold“ — Forfatteren af en tidligere Statsret — „meget rigtig fremhæver, den, at en foreløbig Lov altid og kun udstedes, naar Regjeringen kan nære berettiget Forventning om, at den følgende Rigsdag, for hvilken den bliver at forelægge, vil vedtage den“ — det er det ærede Medlems Ord. Det ærede Medlem mente, at man kan ikke bruge Grundlovens § 2, naar det andet Thing ikke vil arbejde. Jeg skal ikke komme dybere ind paa dette Forhold, saa meget mere, som det ærede Medlem, der sidder til Venstre for mig (Madsen), har taget denne Side af Sagen op, men jeg skal kun svare det ærede Medlem, naar han spørger: Hvad vilde Grundlovs-mændene have sagt, om man viste dem en Rigsdag som den nuværende o. s. v., at Grundlovs-mændene vilde have sagt: Gaa Forhandlingerne i Staa, kommer der Noget i Veien, saa man ikke kan komme videre, skal man prøve at afhjælpe de Mangler, der ere til Stede, og det skal man prøve at gjøre ved alle de foreliggende Grundlovsmidler. Der er et grundlovs-mæssigt Middel, som ikke har været prøvet. Der har været prøvet Midler, om hvis Grundlovs-mæssighed der kan være Grund til at tvivle; men der er Et, som ikke har været prøvet. Man har skiftet Folkething den ene Gang efter den anden, men ikke Landsting, det er dog ogsaa et grundlovs-mæssigt Middel; heller ikke har man skiftet Regjering; det vilde have været et fuldstændigt grundlovs-mæssigt Middel. Saadanne Midler burde have været anvendte, før man taler om, at det er nødvendigt at gjøre saadanne Ting som — i alt Fald efter min Opfattelse — ligge udenfor Grundloven. Jeg har ogsaa hørt, at et af Ministeriets egne Medlemmer i Sommer skal have sagt, at man nu er langt udenfor Grundlovens Grundsætninger. Før man kommer saaledes udenfor Grundloven eller søger at bevare Grundloven paa den Maade, tror jeg, det er rigtigt — og jeg tror, at Grundlovs-mændene vilde have sagt det Samme — først at prøve de grundlovs-mæssige Midler eller de Midler, om hvis Grundlovs-mæssighed der ikke er nogen som helst Tvivl, og naar de ere opbrugte, naar man ikke længere kan blive staaende ved Grundloven, kan man gjøre den om. Det ærede Medlem havde en lille spagfærdig Yttring, som uden Tvivl sigter til mig personlig. Jeg ser til min Forundring i Rigsdags-tidenden, at det ærede Medlem har været saa